

Informace ze zdravotnictví Ústeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
2. 6. 2014

3

Diabetologie - činnost oboru v Ústeckém kraji v roce 2013

Diabetology - Activity in Branch in the Usti nad Labem Region in 2013

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Ústeckém kraji v roce 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu poskytovatele zdravotních služeb a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Usti nad Labem region in 2013 contains data about out-patient care by type provider of health services of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2013. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části „Publikujeme“.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2013 představují diabetici v Ústeckém kraji 8,9 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 291 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 2 014), což z celkového počtu pacientů činilo 0,40 % (ČR 0,23 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,17 % (v ČR 0,10 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 21,91 lékařů a 26,43 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku) v 311 ordinacích. Lékaři k 31. 12. 2013 léčili celkem 73 278 osob. Na jednoho lékaře

v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 3 345 léčených pacientů (v roce 2012 to bylo 3 414), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 356 pacientů (v roce 2012 to bylo 2 331 pacientů). Z 311 ordinací bylo 272 ordinací praktických lékařů pro dospělé (88 %). V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn., že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2013 bylo provedeno celkem téměř 160 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo meziroční nárůst o 0,6 %. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 7 288, nejméně v okrese Ústí nad Labem (5 492) a nejvíce v okrese Teplice (12 204). Celkový počet léčených osob ve srovnání s rokem 2012 stoupl o 0,67 %. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen téměř 53 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 52,2 %).

V roce 2011 byl na ročním statickém výkazu diabetologie změněn celý oddíl „Léčba“ – již se zde nesleduje počet osob léčených na DM, ale počet jednotlivých způsobů léčby naordinovaných k léčbě diabetu rozlišených podle typu onemocnění a podle věku. Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, což tvoří více než 93 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Chomutov, Teplice a Louny (96 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 4 065 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2013), mimo roku 2003 je u mužů stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků, u žen počet mírně klesl.

Zpracovala: Jana Vosáhllová
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.:495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: Libuse.Drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření

Území, okres	Počet ZZ a pracovníků	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
Děčín	35	3,05	3,50	34 100	11 180
Chomutov	49	3,59	3,67	23 950	6 671
Litoměřice	43	2,43	3,03	16 842	6 931
Louny	37	2,20	2,50	14 128	6 422
Most	39	3,23	4,00	19 160	5 932
Teplice	54	1,61	2,73	19 648	12 204
Ústí nad Labem	54	5,80	7,00	31 851	5 492
Ústecký kraj	311	21,91	26,43	159 679	7 288
Česká republika	3 427	365,68	411,37	2 254 757	6 166

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Děčín	11 854	898,20	8,67	89,81	1,52
Chomutov	10 969	877,78	2,94	96,36	0,70
Litoměřice	9 266	778,20	10,26	89,42	0,31
Louny	6 085	704,46	3,12	96,45	0,43
Most	9 182	802,49	3,58	93,54	2,88
Teplice	14 094	1 094,29	2,02	96,28	1,70
Ústí nad Labem	11 828	989,63	6,97	91,08	1,94
Ústecký kraj	73 278	888,09	5,36	93,21	1,43
Česká republika	861 647	819,65	6,84	91,67	1,49

Počet léčených diabetiků k 31.12.2013

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Děčín	11 854	47,63	52,37	14,25	761	45,86	54,14
Chomutov	10 969	45,30	54,70	40,02	780	47,95	52,05
Litoměřice	9 266	47,80	52,20	21,36	628	50,64	49,36
Louny	6 085	46,94	53,06	28,04	462	46,75	53,25
Most	9 182	47,76	52,24	25,29	1 202	52,66	47,34
Teplice	14 094	45,64	54,36	33,97	1 627	46,16	53,84
Ústí nad Labem	11 828	48,71	51,29	31,64	1 268	48,03	51,97
Ústecký kraj	73 278	47,05	52,95	28,13	6 728	48,31	51,69
Česká republika	861 647	47,81	52,19	21,20	72 600	47,85	52,15

Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

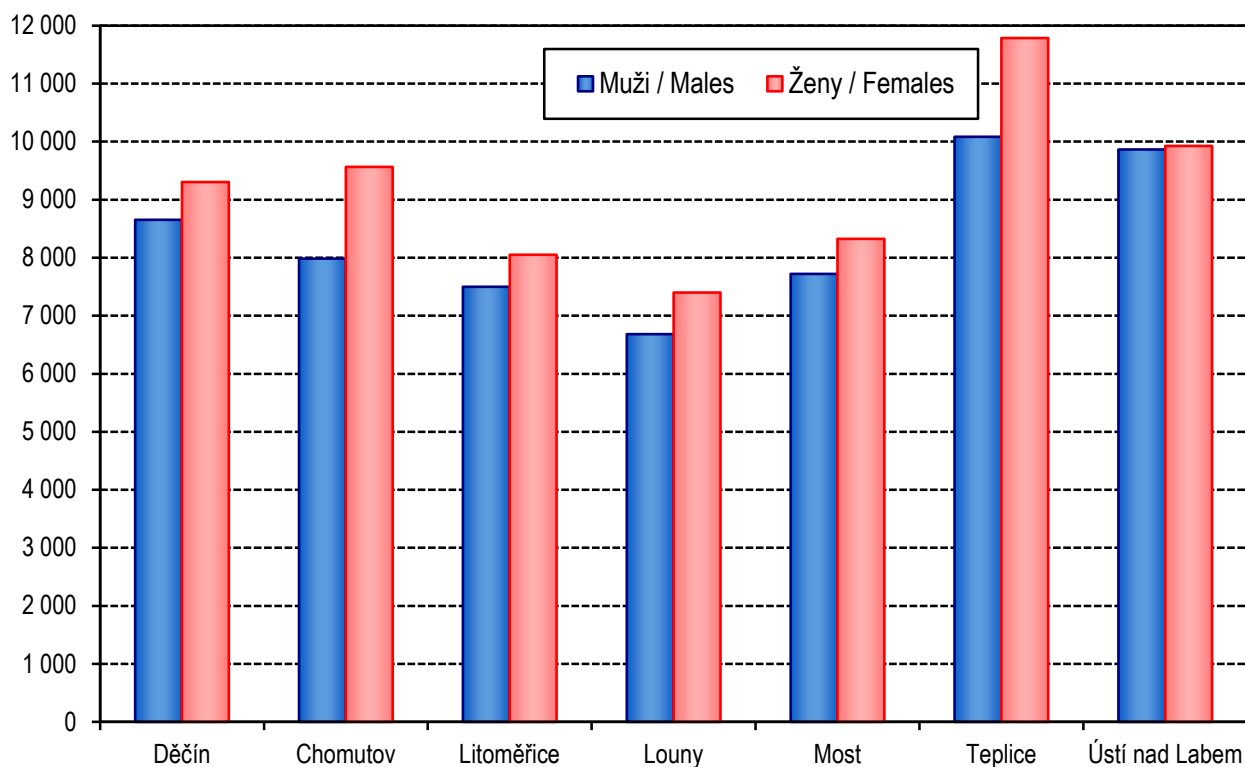
Území, okres	Diabetická							
	nefropatie		retinopatie			noha		
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací pod kotníkem	z celku s amputací nad kotníkem
				proliferativní	slepota			
Děčín	837	383	922	179	27	300	47	41
Chomutov	1 066	446	984	147	18	249	66	72
Litoměřice	662	229	709	228	19	367	60	41
Louny	490	176	554	136	14	171	22	34
Most	560	159	563	130	35	445	91	59
Teplice	1 321	527	1 357	297	36	518	82	60
Ústí nad Labem	1 676	915	1 348	142	13	304	58	47
Ústecký kraj	6 612	2 835	6 437	1 259	162	2 354	426	354

Léčení diabetici podle druhu léčby *)

	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Inkretinovými mimetiky	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Děčín	1 519	115,10	10 906	826,37	3 266	247,47	173	13,11
Chomutov	1 262	100,99	9 796	783,91	2 410	192,86	54	4,32
Litoměřice	707	59,38	9 479	796,09	1 766	148,32	128	10,75
Louny	861	99,68	5 750	665,68	927	107,32	35	4,05
Most	958	83,73	7 887	689,31	2 381	208,09	26	2,27
Teplice	3 581	278,04	10 911	847,15	2 126	165,07	60	4,66
Ústí nad Labem	2 225	186,16	9 326	780,29	3 179	265,98	147	12,30
Ústecký kraj	11 113	134,68	64 055	776,31	16 055	194,58	623	7,55
Česká republika	106 967	101,75	756 756	719,87	219 706	209,00	11 236	10,69

*) Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce.

Léčení diabetici podle okresů (na 100 000 obyvatel)
Diabetics under treatment by districts
(per 100 000 inhabitants)

Poznámka: Léčení diabetici podle sídla poskytovatele zdravotních služeb

**Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel
v letech 2000–2013**

